

Muhasebe Eğitimi Alan Önlisans Öğrencilerinin Muhasebe Derslerine Yönelik Tutumlarının ve İş Bulma Kaygılarının İncelenmesi: Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma¹

The Analysis of Finding a Job Anxieties and Attitudes Directed to Course of Students Taken Accounting Courses: A Research on the Students of Accounting and Tax Applications Programme

Mehmet Can YUMUŞAKER², Mustafa KILLI³

Öz

Üniversite eğitimi alan öğrencilerin en büyük beklentisi eğitim aldıkları alanda çalışabilecekleri bir iş bulabilmektir. Ön lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin en önemli kaygılarından biri mezun olduktan sonra eğitim aldıkları alanda çalışıp çalışamayacaklarıdır. Bu çalışma ile muhasebe eğitimi alan öğrencilerin hem muhasebe derslerine karşı olan tutumları ve hem de iş bulma kaygıları ölçülerek hangi faktörlerin öğrencilerin iş bulma kaygılarını etkilediğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla İskenderun Teknik Üniversitesi ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi önlisans muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerine anket uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 programında yapılmıştır. Araştırma sonucunda, iş bulma kaygısı ve muhasebe dersi tutumunun çeşitli alt boyutlarda birbirini etkilediği ve aralarında pozitif yönde düşük seviyede anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Jel Kodları: M40, M41, M49.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Öğrencileri, İş Bulma Kaygısı, Muhasebe Dersi Tutumu.

¹ Bu çalışma Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalında hazırlanan "Muhasebe Dersi Alan Ön Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Derslerine Yönelik Tutumlarının ve İş Bulma Kaygılarının İncelenmesi: Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma" adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

² Usta Öğretici, Hatay/Erzin Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü, canyusaker@hotmail.com, 0000-0001-5726-9340

³ Doç. Dr. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İİBF, mkilli@osmaniye.edu.tr, 0000-0002-9283-9852

Citation/Atıf: Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755. doi: 10.25295/fsecon.876613

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Abstract

The biggest expectation of students who are taking university education is to find a job in which they can work in the field they training area. One of the most important concerns of students who have received accounting education at associate degree level is whether they can work in the field received education after graduation. In this study, it is aimed to determine the factors that affect students' anxiety to find a job by measuring both their attitudes towards accounting lessons and job find anxiety. Fort this purpose, in order to examine the attitudes directed to accounting courses and their job find anxiety of the students of Accounting and Tax Applications Programme at İskenderun Technical University and Osmaniye Korkut Ata University a questionnaire was applied. The data were analyzed in SPSS 25 statistic software. As a result of the research, it was observed that job anxiety and accounting course attitudes affect each other in various sub-dimensions and there is a positive and low level of significant relationship between them.

Jel Codes: M40, M41, M49.

Keywords: Accounting students, job finding anxiety, attitude towards accounting course.

1. Giriş

Dünya nüfusunun yaş ortalamasının yükselmesi, emekli olma şartlarının değişmesi vb. nedenler insanları geleceğe karşı daha endişeli hale getirmiştir. Bu kaygıların en başında da iş bulma kaygısı gelmektedir. Bu tür kaygıların sürekli kaygı durumuna dönüşmesi durumunda kişinin motivasyonu düşmektedir. Bu durum kişinin eğitim hayatını olumsuz etkilemektedir.

Ülkemizde üniversite öğrencilerinin kaygıları ilk önce üniversiteye giriş sınavı öncesinde başlamaktadır. Üniversiteli olunca da kaygıları bitmemektedir. Eğitim süresince de birçok faktör kaygıları üzerinde etkili olmaktadır. Yapılan araştırmalar özellikle iş bulma kaygısının son sınıf öğrencilerinde daha yoğun olduğunu göstermektedir (Koç ve Polat, 2006: 3). Üniversite eğitimi kişileri meslek hayatına hazırlayan bir araç olarak görülmektedir. Ülkemizde üniversite sayılarının artmasıyla birlikte mezun sayıları da artmıştır. Bu durum mezunların işe giriş aşamasında birbirleriyle rekabet edebilmesi adına kişisel yeterliliklerinin artırılması konusunu daha önemli hale getirmiştir.

İnsanlar meslek seçimlerini yaparken ister istemez iş bulma kaygısına maruz kalmaktadır. Bu kaygı durumu, bireylerin yaşam kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Kaygılı bireyler kendilerini mutsuz, başarısız hissederler. Kaygılı bireylerde en çok rastlanan durum ise öğrenilmiş çaresizlik durumudur. Öğrenilmiş çaresizlik, bir bireyin davranışlarıyla olumsuz bir sonucu kontrol edemeyeceğini öğrenmesinden sonra davranışlarıyla bir olumsuz sonucu ortadan kaldıracabileceği durumlarda bile gereken çabayı göstermemesidir (Düzgün ve Hayalioğlu, 2006: 405). Öğrenilmiş çaresizlik duygusu, kişinin kaygısını yenmek için gerekli performansı açığa çıkaramamasına neden olmaktadır. İşsizlik yada iş bulma sürecinin uzaması bireyin öğrenilmiş çaresizlik yaşamasına neden olabilecek faktörlerdendir (Kümbül Güler,2009:504).

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Muhasebe mesleği; bilgi ve yeterlilik dışında bazı etik değerlere de sahip olmayı gerektiren sosyal sorumluluk düşüncesinin hâkim olduğu bir meslektir. Muhasebe mesleği; ekonomik, sosyal, finansal ve teknolojik alanlarda meydana gelen değişikliklerle birlikte artan oranda önem kazandığından toplum ve ticaret hayatı içinde oldukça güçlü bir konuma gelmiştir (Gökgöz ve Zeytin, 2012: 69). Uzmanlık ve titizlik gerektiren muhasebe mesleğinin seçilmesinde mesleğe özel faktörler bulunmaktadır. Mesleğin zaman içinde kazandığı saygınlığın, kişilerin bu mesleği seçmelerinde önemli bir faktör olduğunu söylemek mümkündür (Can, Karaca ve Gökgöz, 2010: 2-3).

Bu araştırma, muhasebe dersi alan ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine olan tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi ve iş bulma kaygısı alt boyutlarının muhasebe dersi tutumunu ne ölçüde etkilediğini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE) ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi (OKÜ) Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı öğrencilerine anket uygulanmıştır. Literatür incelendiğinde iş bulma kaygısına ilişkin çalışmaların bulunduğu ama muhasebe dersi tutumunu nasıl etkilediğine yönelik çalışmaların bulunmadığı görülmüştür. Tüm bunların yanısıra iki farklı ilde bulunan üniversite öğrencileri karşılaştırılarak literatüre katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

2. Literatür İncelemesi

Literatürde, üniversite öğrencilerinin işsizlik ve iş bulma kaygılarının incelendiği çalışmalar ile muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumlarının incelendiği çalışmalardan bazıları aşağıda verilmiştir.

2.1. İşsizlik ve İş Bulma Kaygısı Hakkında Yapılan Çalışmalar

Endler, Kantor ve Parker (1994), 272 üniversite son sınıf öğrencisini üzerinde yaptıkları kaygı ve başarı ilişkisi çalışmasında cinsiyet yönünde kişilerin kaygı düzeyleri arasında herhangi bir farklılık bulamamıştır. Kişilerin kendi işlerine odaklanmaları durumunda kaygı ile mücadele edebilecekleri ve başarılı olacakları belirtilmiştir.

Bozkurt (2004) tarafından yapılan çalışmada, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören 363 öğrenciye uygulanan anket çalışmasında erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha az iş bulma kaygısı yaşadığı, aile gelir düzeyinin iş bulma kaygılarını değiştirmedeği yönünde sonuçlar bulunmuştur.

Kaya ve Varol (2004) tarafından Ondokuz Mayıs Üniversitesinde 518 ilahiyat öğrencisine yapılan çalışmada anket yöntemi kullanılmış olup kaygı çeşitleri ve kaygı seviyelerine etki eden alt boyutları incelenmiştir. Tüm kişisel bilgilerin incelendiği çalışmada sınıf ve başarı durumu dışındaki tüm etmenlere göre farklılık olduğu görülmüştür.

Dursun ve Aytaç (2009) iş bulma ümidi, iş önceliği ve iş deneyimi ile durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığını tespit etmek amacıyla üniversiteden mezun olma aşamasında olan farklı fakülte ve meslek yüksek okullarından 315 öğrenci ile yapıları çalışmada; öğrencilerin, iş ümidi ve iş önceliği kaygı çeşitleri ile kaygı düzeyleri arasında ve iş tecrübesi ile sürekli kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Kırcı (2010) tarafından yapılan çalışmada fakülte öğrencilerinin yaşadığı iş bulma kaygısının, bu kaygıya neden olan çeşitli değişkenlerle olan ilişkisi araştırılmıştır. 285 mezun durumda olan öğrenciye yapılan anket çalışması sonuçları, stres düzeyi artıkça öğrencilerde iş bulma kaygılarının arttığını göstermiştir. Dışarıdan kontrol edilen, sürekli gözlem altında olan, çevrenin üzerinde beklenti puanı yüksek olan öğrencilerin daha fazla işsizlik ve iş bulma kaygısı yaşadığı görülmüştür.

Yılmaz, Dursun, Güngör Güzeller ve Pektaş (2014) tarafından Kırklareli Üniversitesi Pınarhisar Meslek Yüksekokulu'nda öğrenimini sürdüren öğrencilerin kaygı düzeylerini belirlemek amacıyla, öğrencilerin çeşitli demografik özellikleri açısından anlamlı farklılıklar olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan çalışmada ankete katılan öğrencilerin kaygı seviyelerinde; cinsiyet, ailelerinin gelir düzeyi ve fakültede aldıkları eğitimden memnuniyetlerine göre sorular sorulmuş analiz sonucunda bu değişkenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Rathnayake ve Ekanayaka (2016) tarafından Sri Lanka'da hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılmış olan çalışmada kaygı ve stres arasında ilişki analiz edilmiştir. Buna göre; kişilerin depresyon, kaygı ve stres düzeyleri arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucu bulunmuştur.

Tayfun ve Korkmaz (2016) tarafından yapılan çalışmada Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi'nde öğrenim gören 246 kadın 195 erkek öğrencinin mezuniyet sonrası kaygı düzeyleri ve kaygıya neden olan alt boyutları incelenmiştir. Buna göre üniversite öğrencilerinin eğitim aldığı bölüm ile kaygı düzeyi arasında yüksek bir ilişki olduğu görülmüştür.

Özdiç vd. (2018) "Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Mesleki Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi" isimli çalışmalarında son sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerinin diğer sınıflara göre daha yüksek çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

2.2. Öğrencilerin Muhasebe Derslerine/Mesleğine Yönelik Tutumu ile ilgili Yapılan Çalışmalar

Reed ve Kratchman (1989)'ın çalışmalarına göre, lisans mezunu muhasebe öğrencilerinin mesleğe karşı olumsuz tutum seviyelerinin meslek hayatının ilk yıllarından itibaren değiştiği ve pozitive döndüğü tespit edilmiştir.

Marriott ve Marriott (2003) tarafından İngiltere'deki önlisans muhasebe öğrencilerinin muhasebe tutumunu ölçmeye yönelik yapılan çalışmada, öğrencilik hayatında mesleğe bakışlarının olumsuz olduğu fakat mesleğe başladıktan sonra bu durumun olumluya döndüğü tespit edilmiştir.

Byrne ve Willes (2005), İrlanda'da muhasebe eğitimi alan öğrencilerin mesleki tutumlarını tespit etmeye yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin muhasebeyi sıkıcı kuralları olan bir meslek olarak algıladıklarını tespit etmişlerdir.

Kaya (2007), ilk defa muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe derslerine olan tutumuna yönelik yaptığı çalışmasında ilk dönemlerde muhasebeye karşı pozitif bir tutum sergileyen

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

öğrencilerin okulun sonlarına doğru bu tutumlarının azaldığını tespit etmiştir.

Danziger ve Eden (2006) İsrail’de muhasebe öğrencilerinin muhasebe mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmada, tutumun ilk başlarda negatif seviyelerde olduğu ama staj aşamasında tutumlarının pozitive döndüğü belirlenmiştir.

Cheng (2007) muhasebe öğrencilerine yaptığı çalışmada üniversite döneminde iletişim ve kişisel yeterliliklerini artırmayı başaran, stajlarını doğru yapan öğrencilerin, iş bulmada sıkıntı yaşamadıklarını, tutumlarının pozitif düzeyde olduğunu tespit etmiştir.

Özdemir ve Ertuğrul (2014) muhasebe bölümü öğrencilerine yaptığı ve muhasebe tutumunu kötü etkileyen faktörleri tespit etmeye yönelik yaptığı çalışmada; temel bilgi seviyesinin yetersiz olması, ders işleme tarzının yanlış olması, muhasebe uygulamalarının yetersizliği gibi sonuçlar tespit edilmiştir.

Küçüktüfekçi ve Kılı (2016), muhasebe dersi alan lisans öğrencilerinin Genel Muhasebe dersine olan tutumlarının incelenmesi amacıyla yaptıkları çalışmada, ankete katılan öğrencilerin cinsiyetleri, yaş grupları, mezun oldukları lise ve öğrenim gördükleri bölüm açısından derse yönelik tutumlarında farklılıklar olduğu görülmüştür.

3. İş Bulma Kaygısı

Kişilerin geleceklerini etkileyen en önemli olaylardan biri şüphesiz meslek seçimidir. Hayatları boyunca kişinin geleceği için gerekli maddi olanaklara sahip olmasının yanısıra manevi olarak tatmin edici bir meslek seçimi çok önemlidir. Bireyin yaşamında maddi ve manevi haz sağlandığında şüphesiz başarı ve mutlulukta beraberinde gelecektir. Meslek seçiminde kişi kadar ailesinin de farkındalık düzeyinin yüksek olması önemlidir (Akın ve Onat, 2015: 298). Kişilerin mesleklerinde başarılı olabilmesi için, kendisini iyi tanıması ve mesleği bilerek ve isteyerek seçmesi çok önemlidir (İnce ve Khorshid, 2015: 62). Bu nedenle kişiler öncelikle kendi kişilik özellikleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda nasıl bir ortamda ve hangi şartlar altında çalışabileceklerine iyi karar vermeli, kariyer planını da ona göre yapmalı ve mesleğini bu doğrultuda seçmelidir (Akın, 2017: 874).

3.1. Kaygı

Kaygı kavramının kökü eski Grekçe’deki “anxietas” kelimesi olup merak, endişe ve korku anlamlarına gelmektedir (Eş ve Durak, 2018: 116). Kaygı kavramı bireyin endişe duyma hali, kendini güvende hissetmeme durumu olarak tanımlanırken bu endişe halinin kişi üzerinde olumsuz etkiler bıraktığı görülmektedir (Aktan, 2018: 38).

Kaygı kavramı, gelecekte kişiyi üzen, strese sokan bekleme hali olarak tanımlanmakta ve bireyin güvensizlik duygusu ile karışık bir heyecan duygusuna kapılma durumu olarak ifade edilmektedir (Coşkun ve Akkaş, 2009: 215). Kaygı dışardan gelebilecek herhangi bir tehlikeye karşı veya birey tarafından tehlikeli görülen herhangi bir durum anında hissedilen bir duygu olarak ifade edilmektedir (M. Şahin, 2019: 119). Bu tür durumlarda kişi kendini korumasız hisseder ve panik durumuna geçer, kısacası bir şeyler olacakmış gibi bir hissin oluşması kişide öngörülür ve bireyin tedirginlik hissini yaşadığı ve kendini güvende hissetmediği görülür. Endişe şiddetinin sürekli veya yavaş yavaş arttığı durumlarda bireyin karşısına birtakım

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

sorunlar şeklinde çıkmaktadır. Başka bir ifade ile anlatılacak olursa kaygı kavramı veya durumu, kişinin kendine ait yetenekleri ile bireyden beklenenler arasındaki ters ilişki olarak tanımlanabilir. Bu durum bireyin başarı piramidinin üstüne doğru çıkmasının yani başarıyı yakalamasının önüne engel olarak çıkabilir (Çakmak ve Hevedanlı 2005: 116).

Kaygı ifadesi, genelde kötü bir durum olarak görünür; fakat bazen günlük hayatta bireyin amacına ulaşması için gerekli olan motive edici davranışları ortaya çıkarabilen bir his olabilmektedir. Kısacası kişinin günlük hayatta başına gelebilecek tehlikelere karşı önlem almasını ihtiyatlı davranmasını sağlayabilen bir duygu olarak karşımıza çıkmaktadır (Çavuş ve Günbatar, 2008: 150). Bu duygunun olumlu bazı özelliklerinden dolayı o kadar da kaçınılması gereken bir hissiyat olmadığı da savunulmaktadır (Akgün vd. 2007: 284).

Kaygı seviyesi arttıkça kişilerin gelecek hedeflerine ulaşmada problem yaşadıkları görülmektedir (Çakmak ve Hevedanlı 2005: 116). Bu durumun özellikle iyi bir hayat yaşayamayan ve eğitimine devam eden kişilerde daha da fazla olduğu görülmektedir. Kaygı seviyesi yüksek olan bireylerin çevresindekileri mutlu etmeye, onlara yardım etmeye daha odaklı oldukları görülmektedir (Doğan ve Çoban, 2009: 160).

Birey başarının elinde olmadığı ama istediği zaman elde edebileceği inancını taşıdığı durumda kaygı, kişiyi pozitif yönde etkilemekte, kişi moral ve motivasyonun artması neticesinde kendisinden beklenenin çok daha fazlasını gerçekleştirmektedir. Fakat tersine kişi ne kadar çaba sarf ederse etsin başarıyı yakalayamayacağını hissederse bu durumda kaygı, kişiyi etki altına almakta ve motivasyonunun daha azını gerçekleştirebilmektedir (Ergür, 2004: 49).

Kaygı kavramı 1950'li yıllardan bu yana incelenmektedir. 1951 yılında Taylor'un yaptığı incelemeler sonucunda kaygının ölçülebilir olduğu ispatlanmış ve açık kaygı ölçeği geliştirilmiştir (Bindak, 2005:443). Cattell ve Scheier (1958) tarafından faktör analizi çalışmaları yapılmış ve kaygının iki farklı türü olduğu öne sürülmüştür. Spielberger (1972) kaygının durumluk ve sürekli kaygı olmak üzere iki alt boyuta sahip olduğunu belirtmektedir. Kaygı çeşitlerini ölçmek amacıyla Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri geliştirilmiştir. Sağlıklı bireylerde görülmeyen sürekli kaygı bir tür duygudurum bozukluğu belirtisiyken, durumluk kaygı sadece belirli durumlarda ortaya çıkan ve herkeste görülebilen kaygı türüdür (A. Şahin, 2019: 80).

3.2. İşsizlik

Bu kavramın tarihte sanayi devriminden sonra ücretli çalışma şeklinin yaygınlaşmasıyla ortaya çıktığı görülmektedir. Özellikle buharlı motor ve makinelerin icadı ile iş gücüne ihtiyaç azalmış olup bu bir gelişme gibi görünse de beraberinde işsizlik sorununu ortaya çıkarmıştır (İhsan, 2005: 257). Ondokuzuncu yüzyılda işsizliğin bireyden kaynaklı hatalardan meydana geldiği düşünülmüştür. Ancak yirminci yüzyılda işsizlik kavramı genel bir nitelik kazanmıştır. TÜİK' göre herhangi bir işle ilişkisi bulunmayan kimselerden iş aramak için son 4 hafta içinde iş arama yollarından en az birinden yararlanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda bulunan iş yapma çağındaki kimseler işsiz olarak nitelendirilmektedir (Apaydın, 2018:164). Kısa bir tanım yapılacak olursa, belli kriterleri baz alarak iş arayan ama bulamayan kişiler işsiz olarak tanımlanabilir. Kişiler bu duruma bir işten olan kazancın kesilmesi olarak bakarken toplum ise bir iş gücünün boşa gitmesi, kullanılmaması durumu olarak bakmaktadır. Bu durum ülke

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

açından kayıplar oluştururken kişi açısından sürekli korku ve kaygı oluşturmaktadır.

İşsizlik, kişinin iradesi dışındaki nedenlerle ortaya çıkan birkaç gün, hafta ya da aylar boyunca çeşitli sebeplerle işsiz kalması durumudur (Uyar Bozdağlıoğlu, 2008: 46). İşsizlik başka bir tanımda ikiye ayrılıp incelenmektedir. Bunlardan birincisi toplumda var olan işlerin nitelikli insan sayısından az olması yani toplam talep yetersizliğinden kaynaklanan işsizliktir. Olaya iktisadi olarak bakıldığında piyasadaki tüm işlerin işçi sayısından daha az olduğu görülmektedir (Kıcı, 2017: 1376). İkincisi ise konjonktürel işsizlik, yapısal işsizlik ve friksiyonel işsizlik olarak kendi aralarında üç kısma ayrılmıştır. Sıkıntılı dönemlerde uygun iş sayısının azaltılmasından kaynaklanan konjonktürel işsizliğe ekonomik kriz dönemlerinde yaşanan işsizlik örnek verilebilir. Yapısal işsizlik ise istenilen işe uygun özelliklere sahip olamama durumunu ifade etmektedir. Teknolojik işsizlik buna örnek verilebilir. Friksiyonel işsizlik ise kalkınmışlık düzeyi ne olursa olsun görülen işsizlik düzeyi olarak nitelendirilmektedir. Tüm bunların yanı sıra gizli işsizlik dediğimiz işsizlik türü kişinin görünürde çalışır gibi görünmesini ifade etmektedir. Bu durum işsizlik oranını değiştirmektedir. Aynı zamanda nitelikli işgücünün üretime katılmayarak düşük verimle çalışma ortamı oluşturup ülke ekonomisine zarar verdiği işsizlik türüdür (L. Şahin, 2011: 545).

3.3. İşsizlik Kaygısı

Üniversiteler, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu elemanlara temel eğitim vererek iş dünyasına hazırlanmaktadır. Ancak ülkemizde üniversite sayılarının artmasına paralel olarak iş arayan üniversite mezunu sayısının artmasıyla birlikte iş bulabilmek giderek zorlaşmaktadır. Gelişmekte olan birçok ülkede olduğu gibi bizim ülkemizin de önemli bir sorunu olan işsizlik sorununun varlığı gençlerin işsizlik kaygılarının daha da fazlasıyla ortaya çıkmasına yol açmıştır (Dursun ve Aytaç, 2009: 72). Çalışma hakkı insan hakları ile ilgili sözleşmelerin neredeyse her birinde yer alan bir unsur olmasına rağmen istihdam alanlarının işgücüne dâhil olan gençlerin sayısına yetecek düzeyde olmaması, gençlerin geleceğe yönelik planlarını gerçekleştirilememesi ve mezuniyetten sonraki süreçte iş bulamama konusunda kaygıya kapılmalarına neden olabilmektedir (Şahin Kutlu, Çetinbakış ve Kutlu, 2019: 512).

İş bulma kaygısını etkileyen faktörler durumluk ve sürekli kaygı olarak ayrı ayrı incelenmiştir. Durumluk kaygı, bireyin içinde bulunduğu sürekli olmayan ve seviyesi değişen durumlara gösterdiği geçici duygusal tepkilere denmektedir. Kişinin strese neden olan durumu, tehdit edici olarak algıladığı durumlarda "durumluk kaygı" düzeyi yüksek, bu tehlikenin tehdit edici olarak algılanmadığı durumlarda düşük olmaktadır. Örneğin, mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin iş bulma ve çalışma kaygıları, içerisinde bulunduğu durumdan kaynaklanan durumluk kaygılardır (Çevik ve Öneren, 2018, s.4). Sürekli kaygı durumunda ise kişi her yerde kendini stresli ve gergin hissetmektedir. Bu durum kişileri kırılgan yapar ve karamsarlığa itebilir. Sürekli kaygı durumu, kişinin hiçbir zaman iş bulamayacağını düşünmesine neden olabilmektedir (Basmacı vd., 2017: 71).

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

4. Araştırma Metodolojisi

Bu araştırma önlisans Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı öğrencileri üzerinde uygulanmış olup bu öğrencilerin muhasebe dersine karşı olan tutumları ve iş bulma kaygıları arasındaki ilişkilerin tespitini içermektedir.

4.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim öğretim yılında OKÜ ve İSTE merkez Meslek Yüksek Okulları içinde yer alan önlisans Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programına kayıtlı olan 248 öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin 105 tanesi İSTE, 143 tanesi OKÜ öğrencisidir. Kayıtlı öğrencilerden bir kısmı okulu bırakmış veya uzatmış, geri kalan kısmı ise aktif öğrencilerdir. Araştırmanın örnekleme yöntemi ise kolayda örnekleme yöntemi ile Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı öğrencileri arasından toplamda 189 öğrenciden oluşturmaktadır. Anket uygulanan 189 öğrenciden 98'i Osmaniye Meslek Yüksek Okulu Öğrencisi 91'i İskenderun Meslek Yüksekokulu öğrencisidir. Bu çalışmada örneklemin ana kütleyle oranı %77'dir.

4.2. Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanması için birincil kaynaktan veri toplamada sık kullanılan anket yöntemi kullanılmıştır. Üç bölümden oluşan anket formunun birinci bölümü demografik bilgilere ilişkin sorulardan, ikinci bölümü İş Bulma Kaygısı ölçeğinden ve üçüncü bölümü ise öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumlarının tespit edilmesi amacıyla geliştirilen Tutum Ölçeğinden oluşmaktadır. Toplanan veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences-Sosyal Bilimler için İstatistik Programı) istatistik programı ile analiz edilmiştir.

4.2.1. İş Bulma Kaygısı Ölçeği

Çalışmada kullanılan ölçek Demir (2016)'in geliştirdiği ve uyguladığı tutum ölçeğinden derlenerek hazırlanmıştır. İş bulma kaygısı anketi beş kademeli olan Likert tipi bir ölçektir. Ölçekte yer alan maddelerin yanıtları "1= Kesinlikle Katılmıyorum", "2= Katılmıyorum", "3= Kararsızım", "4= Katılıyorum" ve "5= Tamamen Katılıyorum" şeklinde sıralanmaktadır. Kullanılan ölçekte beş farklı alt boyut çatısı bulunmaktadır. Bu alt boyutlar istihdam yetersizliği, çaresizlik, ayrımcılık, deneyimsizlik ve kişisel yeterlilik kavramlarını ölçmektedir. Bu nedenle ölçekteki maddelerin cevap puanları bir ile beş arasında değişim göstermektedir. Cevap puanı 5 puana yaklaştıkça anketi dolduran öğrencinin ilgili maddeye katılma düzeyinin yüksek, aksine cevap puanı 1'e yaklaştıkça öğrencinin ilgili maddeye katılma düzeyinin düşük düzeyde olduğunu göstermektedir. Bu anket ölçeği kaygı gibi olumsuz bir durumu ölçtüğünden ölçekte yer alan olumlu ifadeler puanlama esnasında ters yorumlanacaktır.

Birinci alt boyut altında toplanan sorular incelendiğinde öğrencilerin mezuniyet sonrasında oluşmuş olan istihdam azlığından etkilendikleri ve bu durumdan kaygılandıkları görülmektedir. Bu sebeple birinci alt boyuta "istihdam yetersizliği" adı uygun görülmüştür. İkinci alt boyut altında toplanan sorulara bakıldığında öğrencilerin işe girişlerde liyakatin değil kayırmacılığın

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

(torpil) ön planda olmasından yakındığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple ikinci alt boyuta “çaresizlik” adı uygun görülmüştür. Üçüncü alt boyut altında toplanan maddeler incelendiğinde öğrencilerin istedikleri işi bulamama endişesi taşıdıklarını göstermektedir. Bu sebeple üçüncü faktöre “ayrımcılık” adı verilmesi uygun görülmektedir. Öğrenciler eğitim hayatları boyunca aldıkları eğitimin çoğunun teorik olmasından ve uygulama eğitimine gerektiği kadar yer verilmemesinden yakınmaktadırlar. Bu sebeple dördüncü alt boyuta “deneyimsizlik” adı uygun görülmüştür. Beşinci alt boyut altındaki maddeler incelendiğinde öğrencilerin eğitim hayatlarında elde ettikleri teorik ve pratik bilgiler ile kendi iş hayatlarını kuracak yetkinliğe sahip oldukları düşüncesi hâkim olmaktadır. Bu nedenle bu alt boyuta “kişisel yeterlilik” adı uygun görülmüştür (Demir, 2016: 69-72).

4.2.2. Muhasebe Dersi Tutum Ölçeği

Bu çalışmada kullanılan ölçek, Yetim (2006)’in geliştirdiği ve uyguladığı tutum ölçeğinden derlenerek hazırlanmıştır. Muhasebe dersi Tutum Anketi formunda muhasebe dersi alan ön lisans öğrencilerinin bu derse yönelik tutumlarının tespitine yönelik 58 adet farklı tutum sorusu bulunmaktadır. Ankette, “Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Fikrim Yok, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum” biçiminde derecelendirilmiş beşli Likert Ölçeği kullanılmıştır. Ankette Bulunan Alt Boyutlar: “Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya”, “İstek ve Arzu”, “Gereklilik”, “İsteksizlik” ve “Amaçsızlık” olarak adlandırılmıştır (Özdemir ve Ertuğrul, 2014: 208).

4.3. Verilerin Analizi

Verilerin analiz edilmesi aşamasında ilk önce güvenilirlik analizi yapılmıştır. İş Bulma Kaygısı ve Muhasebe Dersi tutum ölçeğinin güvenilirliğinin bu araştırmanın örneklemi olan 189 katılımcı öğrenci için uygun olup olmadığı analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre İş Bulma Kaygısı ölçeği Cronbach’s Alpha değeri 0,780 ve Muhasebe Dersi tutum ölçeğinin Cronbach’s Alpha değeri 0,699 bulunmuştur. Analiz sonucunda güvenilirlik katsayısı değeri (tüm alt boyutlar dahil) (>0,60) bulunarak bilimsel bir araştırma için güvenilir düzeyde (Kalaycı, 2008, s.405) olduğu görülmüştür.

Araştırma verilerinin analizinde hangi testlerin kullanılacağına belirlenmesi için normallik testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre kullanılan ölçeklerin basıklık ve çarpıklık değerleri +2,0 ile -2,0 veya “+1,5 ile -1,5 arasında olduğu için grupların normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda parametrik testler olan Independent Sample T, One Way Anova ve Tukey testleri ile muhasebe dersi tutumu ile iş bulma kaygısı arasında bir ilişki olup olmadığının tespiti için korelasyon ve regresyon testleri uygulanmıştır.

4.4. Araştırmanın Hipotezleri

Bu araştırma kapsamında iş bulma kaygısının muhasebe ders tutumunu etkileyip etkilemediği, muhasebe dersi tutumu ve iş bulma kaygısı arasında bir ilişkinin varlığının söz konusu olup

Yumuşaker, M. C. & Kılılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

olmadığı sorularına cevaplar aranmaktadır. Araştırmadaki hipotezler ise aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

H₁: İş bulma kaygısı yaşa göre anlamlı olarak değişmektedir.

H₂: İş bulma kaygısı cinsiyete göre anlamlı olarak değişmektedir.

H₃: Farklı üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin iş bulma kaygısı alt boyutları kendi aralarında değişkenlik göstermektedir.

H₄: Öğretim türü ile iş bulma kaygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₅: Gelir durumu ile iş bulma kaygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₆: Muhasebe dersine yönelik tutum yaşa göre anlamlı olarak değişmektedir.

H₇: Muhasebe dersine yönelik tutum cinsiyete göre anlamlı olarak değişmektedir.

H₈: Farklı üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin Muhasebe Dersi Tutumu alt boyutları kendi aralarında değişkenlik göstermektedir.

H₉: Gelir durumu ile muhasebe dersi tutumu alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₁₀: Muhasebe dersine yönelik tutum öğretim türüne göre anlamlı olarak değişmektedir.

H₁₁: İş bulma kaygısı alt boyutları ile muhasebe dersi tutumu alt boyutları arasında bir ilişki vardır.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

5. Bulgular

5.1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğrencilere ait bazı değişkenlerin frekans ve dağılım yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Yaş	Frekans	Yüzde
18 yaş ve altı	4	2,1
19-21	96	50,8
22-24	66	34,9
25-27	15	7,9
27 yaş ve üzeri	8	4,3
Cinsiyet		
Kadın	91	48,1
Erkek	98	51,9
Üniversite		
OKÜ	98	51,9
İSTE	91	48,1
Öğretim Türü		
1.Öğretim	121	64,0
2.Öğretim	68	36,0
Aile Geliri		
2500 TL ve altı	106	56,08
2501-3500 TL	56	29,63
3501-4500 TL	16	8,47
4501-5500 TL	7	3,70
5501 TL ve üstü	4	2,12
TOPLAM	189	100,0

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık %93,6’sının 19-27 yaş aralığında olduğu, cinsiyet oranlarının kadınlarda %48,1 erkeklerde %51,9 olduğu görülürken öğrencilerin üniversitelere göre dağılım oranlarının OKÜ’de %51,9 İSTE’de %48,1 olduğu görülmektedir. Program türü bazında bakıldığında ise birinci öğretim okuyan öğrencilerin sayısının ise toplam katılımcılara oranının yaklaşık 2/3 olduğu görülmektedir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

5.2. Hipotez Testleri

5.2.1. İş Bulma Kaygısına Yönelik Hipotez Testleri

Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı öğrencilerinin iş bulma kaygısının yaşa göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığının tespiti için yapılan One Way Anova ve Tukey Testi analizine ilişkin sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Yaş Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin One Way Anova ve Tukey Testi Sonuçları

İş Bulma Kaygısı Alt Boyutları	Gruplar (Yaş)	N	\bar{X}	Ss	F	P
İstihdam Yetersizliği	18 yaş ve altı	4	3,8125	1,21835	,451	,772
	19-21	96	3,7122	,88576		
	22-24	66	3,6193	,85272		
	25-27	15	3,6750	,83023		
	27 yaş ve üstü	8	3,3125	1,21743		
Çaresizlik	18 yaş ve altı	4	2,8125	1,54616	,531	,713
	19-21	96	3,4844	1,03734		
	22-24	66	3,5227	,84663		
	25-27	15	3,4833	1,14356		
	27 yaş ve üstü	8	3,6563	1,22429		
Ayrımcılık	18 yaş ve altı	4	2,9167	1,77169	,338	,852
	19-21	96	2,6146	,98685		
	22-24	66	2,5859	,78241		
	25-27	15	2,3778	,97482		
	27 yaş ve üstü	8	2,6250	,76506		
Deneyimsizlik	18 yaş ve altı	4	3,4167	,83333	1,935	,106
	19-21	96	2,8750	,84777		
	22-24	66	2,6414	,81295		
	25-27	15	2,8000	,87105		
	27 yaş ve üstü	8	2,3333	,69007		
Kişisel Yeterlilik	18 yaş ve altı	4	3,7500	1,44978	1,561	,187
	19-21	96	2,7639	1,10068		
	22-24	66	2,5354	,92428		
	25-27	15	2,6222	,66508		
	27 yaş ve üstü	8	2,6250	1,43026		

$p < .05^*$

Tablo incelendiğinde iş bulma kaygısı tüm alt boyutlarında yaş değişkeni için $p > .05$ olduğundan ortalamalar arasında anlamlı farklılık yoktur.

“ H_1 : İş bulma kaygısı yaşa göre anlamlı olarak değişmektedir” hipotezi reddedilmiştir.

Öğrencilerinin iş bulma kaygısının cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığının tespiti için yapılan Independent t Testi analizine ilişkin sonuçlar Tablo 3’te verilmiştir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Tablo 3. Cinsiyet Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin Independent Sample t Testi Sonuçları

İş Bulma Kaygısı Alt Boyutlar	Gruplar (Cinsiyet)	N	\bar{X}	Ss	t	P																																									
İstihdam Yetersizliği	Kadın	91	3,7060	,85582	,657	,512																																									
	Erkek	98	3,6212	,91636			Çaresizlik	Kadın	91	3,4918	1,04513	,013	,989	Erkek	98	3,4898	,95580	Ayrımcılık	Kadın	91	2,6850	,97165	1,328	,186	Erkek	98	2,5068	,87242	Deneyimsizlik	Kadın	91	2,8132	,86240	,585	,559	Erkek	98	2,7415	,82143	Kişisel Yeterlilik	Kadın	91	2,6374	1,08372	-,641	,523	Erkek
Çaresizlik	Kadın	91	3,4918	1,04513	,013	,989																																									
	Erkek	98	3,4898	,95580			Ayrımcılık	Kadın	91	2,6850	,97165	1,328	,186	Erkek	98	2,5068	,87242	Deneyimsizlik	Kadın	91	2,8132	,86240	,585	,559	Erkek	98	2,7415	,82143	Kişisel Yeterlilik	Kadın	91	2,6374	1,08372	-,641	,523	Erkek	98	2,7347	1,00509								
Ayrımcılık	Kadın	91	2,6850	,97165	1,328	,186																																									
	Erkek	98	2,5068	,87242			Deneyimsizlik	Kadın	91	2,8132	,86240	,585	,559	Erkek	98	2,7415	,82143	Kişisel Yeterlilik	Kadın	91	2,6374	1,08372	-,641	,523	Erkek	98	2,7347	1,00509																			
Deneyimsizlik	Kadın	91	2,8132	,86240	,585	,559																																									
	Erkek	98	2,7415	,82143			Kişisel Yeterlilik	Kadın	91	2,6374	1,08372	-,641	,523	Erkek	98	2,7347	1,00509																														
Kişisel Yeterlilik	Kadın	91	2,6374	1,08372	-,641	,523																																									
	Erkek	98	2,7347	1,00509																																											

p<.05*

Tablo 3'te verilen t-testi sonuçlarına bakıldığında tüm alt boyutlarda ($p>.05$) olduğu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Başka bir ifade ile örneklemdaki öğrencilerinin cinsiyetlerine göre iş bulma kaygıları değişmemektedir.

Bu durumda "H₂: İş bulma kaygısı cinsiyete göre anlamlı olarak değişmektedir." hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 4'te araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin üniversitelerine göre iş bulma kaygısı alt boyut ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Tablo 4. Üniversitelerine Göre Öğrencilerin İş Bulma Kaygısı Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin Independent Sample t Testi Sonuçları

İş Bulma Kaygısı Alt Boyutlar	Gruplar (Üniversite)	N	\bar{X}	Ss	t	P																																									
İstihdam Yetersizliği	OKÜ	98	3,7768	,83559	1,859	,065																																									
	İSTE	91	3,5385	,92678			Çaresizlik	OKÜ	98	3,6429	,99677	2,199	,029*	İSTE	91	3,3269	,97660	Ayrımcılık	OKÜ	98	2,6361	,84962	,671	,503	İSTE	91	2,5458	,99940	Deneyimsizlik	OKÜ	98	2,7721	,81030	-,066	,947	İSTE	91	2,7802	,87520	Kişisel Yeterlilik	OKÜ	98	2,5884	1,02969	-1,064	,174	İSTE
Çaresizlik	OKÜ	98	3,6429	,99677	2,199	,029*																																									
	İSTE	91	3,3269	,97660			Ayrımcılık	OKÜ	98	2,6361	,84962	,671	,503	İSTE	91	2,5458	,99940	Deneyimsizlik	OKÜ	98	2,7721	,81030	-,066	,947	İSTE	91	2,7802	,87520	Kişisel Yeterlilik	OKÜ	98	2,5884	1,02969	-1,064	,174	İSTE	91	2,7949	1,05030								
Ayrımcılık	OKÜ	98	2,6361	,84962	,671	,503																																									
	İSTE	91	2,5458	,99940			Deneyimsizlik	OKÜ	98	2,7721	,81030	-,066	,947	İSTE	91	2,7802	,87520	Kişisel Yeterlilik	OKÜ	98	2,5884	1,02969	-1,064	,174	İSTE	91	2,7949	1,05030																			
Deneyimsizlik	OKÜ	98	2,7721	,81030	-,066	,947																																									
	İSTE	91	2,7802	,87520			Kişisel Yeterlilik	OKÜ	98	2,5884	1,02969	-1,064	,174	İSTE	91	2,7949	1,05030																														
Kişisel Yeterlilik	OKÜ	98	2,5884	1,02969	-1,064	,174																																									
	İSTE	91	2,7949	1,05030																																											

p<.05*

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

T-testi sonuçlarına bakıldığında çaresizlik alt boyut ortalamaları $p < ,05$ olduğu için anlamlı olarak farklılaşmaktadır. Gruplar incelendiğinde OKÜ’de öğrenim gören öğrencilerin çaresizlik ortalamalarının İSTE’de öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Buna göre “H₃: Farklı üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin iş bulma kaygısı alt boyutları kendi aralarında değişkenlik göstermektedir.” hipotezi çaresizlik alt boyutunda kabul edilirken diğer alt boyutlar için reddedilmiştir.

Tablo 5’te araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğretim türlerine göre iş bulma kaygısı alt boyut ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Tablo 5. Öğretim Türü Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin Independent Sample t Testi Sonuçları

İş Bulma Kaygısı Alt Boyutlar	Gruplar (Öğretim Türü)	N	\bar{X}	Ss	t	P
İstihdam Yetersizliği	1.Öğretim	121	3,6012	,88643	-1,260	,209
	2.Öğretim	68	3,7702	,88246		
Çaresizlik	1.Öğretim	121	3,3223	1,00646	-3,171	,002*
	2.Öğretim	68	3,7904	,91281		
Ayrımcılık	1.Öğretim	121	2,5014	,93702	-1,823	,070
	2.Öğretim	68	2,7549	,88214		
Deneyimsizlik	1.Öğretim	121	2,8072	,86147	,679	,498
	2.Öğretim	68	2,7206	,80341		
Kişisel Yeterlilik	1.Öğretim	121	2,7245	1,02350	,645	,520
	2.Öğretim	68	2,6225	1,07882		

$p < ,05$ *

T-testi sonuçlarına bakıldığında çaresizlik alt boyut ortalamaları $p < ,05$ olduğu için anlamlı olarak farklılaşmaktadır. Gruplar incelendiğinde 2. Öğretim okuyan öğrencilerin çaresizlik ortalamalarının 1. Öğretim okuyan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Buna göre “H₄: Öğretim türü ile iş bulma kaygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi çaresizlik alt boyutunda kabul edilirken diğer alt boyutlar için reddedilmiştir.

Tablo 6’da araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre iş bulma kaygısı alt boyut ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Tablo incelendiğinde yapılan One Way Anova ve Tukey testi analizinde kişisel yeterlilik alt boyutunda $p < ,05$ olduğu için ortalamalar arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Gruplara bakıldığında ise 5501 TL ve üstü aile geliri olan üniversite öğrencilerinin kişisel yeterlilik alt boyut ortalamalarının 2500 TL ve altı ile 2501-3500 TL arasında aile geliri olan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Tablo 6. Aile Geliri Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin One Way Anova ve Tukey Testi Sonuçları

İş Bulma Kaygısı Alt Boyutları	Gruplar (Yaş)	N	\bar{X}	Ss	F	P
İstihdam Yetersizliği	2500 TL ve altı	106	3,6568	,90222	1,190	,317
	2501-3500 TL	56	3,7835	,79218		
	3501-4500 TL	16	3,5313	,99425		
	4501-5500 TL	7	3,5179	,99590		
	5501 TL ve üstü	4	2,8750	1,03582		
Çaresizlik	2500 TL ve altı	106	3,4623	,99749	,522	,720
	2501-3500 TL	56	3,5848	1,00145		
	3501-4500 TL	16	3,3281	,99465		
	4501-5500 TL	7	3,2857	1,23684		
	5501 TL ve üstü	4	3,9375	,62500		
Ayrımcılık	2500 TL ve altı	106	2,6918	,91513	1,075	,370
	2501-3500 TL	56	2,4226	,83483		
	3501-4500 TL	16	2,7083	1,15390		
	4501-5500 TL	7	2,3810	1,29713		
	5501 TL ve üstü	4	2,2500	,31914		
Deneyimsizlik	2500 TL ve altı	106	2,7736	,85269	,388	,817
	2501-3500 TL	56	2,8393	,88075		
	3501-4500 TL	16	2,7083	,71880		
	4501-5500 TL	7	2,7143	,84828		
	5501 TL ve üstü	4	2,3333	,38490		
Kişisel Yeterlilik	2500 TL ve altı	106	2,6195	1,00732	3,709	,006*
	2501-3500 TL	56	2,5417	,98589		
	3501-4500 TL	16	3,2292	,91667		
	4501-5500 TL	7	2,8095	1,48894		
	5501 TL ve üstü	4	4,1667	1,00000		

p<.05*

Bu bilgilere göre “H₅: Gelir durumu ile iş bulma kaygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kişisel yeterlilik alt boyutunda kabul edilirken diğer alt boyutlar için reddedilmektedir.

5.2.2. Muhasebe Dersi Tutumlarına Yönelik Hipotez Testleri

Tablo 7’de öğrencilerin yaş değişkeni açısından muhasebe dersine yönelik tutumlarına ilişkin yapılan Anova testi sonuçları verilmiştir.

Tablo incelendiğinde One Way Anova testi analizinde tüm alt boyutlarda p>.05 olduğu için ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Başka bir ifade ile öğrencilerin muhasebe dersine yönelik tutumları yaş değişkenine göre değişmemektedir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Tablo 7. Yaş Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin One Way Anova ve Tukey Testi Sonuçları

Tutum Alt Boyutları	Gruplar (Yaş)	N	\bar{X}	Ss	F	P
Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	18 yaş ve altı	4	2,4821	,86381	1,891	,114
	19-21	96	2,4970	,86717		
	22-24	66	2,8463	,95003		
	25-27	15	2,5810	1,02905		
	27 yaş ve üstü	8	2,2321	,52454		
İstekli ve Arzulu	18 yaş ve altı	4	3,3125	,93138	,481	,750
	19-21	96	2,8429	,85694		
	22-24	66	2,7525	,98482		
	25-27	15	2,8056	1,14809		
	27 yaş ve üstü	8	3,0208	,66778		
Gereklilik	18 yaş ve altı	4	3,9167	,55277	1,319	,265
	19-21	96	3,5174	,72889		
	22-24	66	3,3384	,69366		
	25-27	15	3,3778	,84390		
	27 yaş ve üstü	8	3,7083	,56869		
İsteksizlik	18 yaş ve altı	4	2,5500	1,20416	,344	,848
	19-21	96	2,4917	,80989		
	22-24	66	2,6455	,91402		
	25-27	15	2,5333	,92170		
	27 yaş ve üstü	8	2,6500	,43753		
Amaçsızlık	18 yaş ve altı	4	1,9167	,83333	1,663	,160
	19-21	96	2,1563	,93528		
	22-24	66	2,3485	,88178		
	25-27	15	2,1778	,92468		
	27 yaş ve üstü	8	1,5417	,58926		

p<.05*

Buna göre “H₆: Muhasebe dersine yönelik tutum yaşa göre anlamlı olarak değişmektedir.” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 8’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından muhasebe dersine yönelik tutumlarına ilişkin yapılan t testi sonuçları verilmiştir.

Tablo incelendiğinde t-testi sonuçlarına göre tüm alt boyutlarda p>.05 olduğu için anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Başka bir ifadeyle cinsiyete göre muhasebe dersine yönelik tutum değişmemektedir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Tablo 8. Cinsiyet Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin Independent Sample t Testi Sonuçları

Tutum Alt Boyutları	Gruplar (Cinsiyet)	N	\bar{X}	Ss	t	P																																									
Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	Kadın	91	2,5487	,88991	-,954	,341																																									
	Erkek	98	2,6749	,92611			İstekli ve Arzulu	Kadın	91	2,8984	,93705	1,046	,297	Erkek	98	2,7585	,90059	Gereklilik	Kadın	91	3,5110	,71527	,931	,353	Erkek	98	3,4133	,72598	İsteksizlik	Kadın	91	2,5692	,85371	,197	,844	Erkek	98	2,5449	,84696	Amaçsızlık	Kadın	91	2,1868	,85953	-,104	,917	Erkek
İstekli ve Arzulu	Kadın	91	2,8984	,93705	1,046	,297																																									
	Erkek	98	2,7585	,90059			Gereklilik	Kadın	91	3,5110	,71527	,931	,353	Erkek	98	3,4133	,72598	İsteksizlik	Kadın	91	2,5692	,85371	,197	,844	Erkek	98	2,5449	,84696	Amaçsızlık	Kadın	91	2,1868	,85953	-,104	,917	Erkek	98	2,2007	,95816								
Gereklilik	Kadın	91	3,5110	,71527	,931	,353																																									
	Erkek	98	3,4133	,72598			İsteksizlik	Kadın	91	2,5692	,85371	,197	,844	Erkek	98	2,5449	,84696	Amaçsızlık	Kadın	91	2,1868	,85953	-,104	,917	Erkek	98	2,2007	,95816																			
İsteksizlik	Kadın	91	2,5692	,85371	,197	,844																																									
	Erkek	98	2,5449	,84696			Amaçsızlık	Kadın	91	2,1868	,85953	-,104	,917	Erkek	98	2,2007	,95816																														
Amaçsızlık	Kadın	91	2,1868	,85953	-,104	,917																																									
	Erkek	98	2,2007	,95816																																											

$p < .05^*$

Yukarıda bilgilere göre “ H_7 : Muhasebe dersine yönelik tutum cinsiyete göre anlamlı olarak değişmektedir.” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 9’da araştırmaya katılan öğrencilerin üniversitelerine göre muhasebe dersine yönelik tutum alt boyut ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Tablo 9. Üniversitelerine Göre Öğrencilerin Muhasebe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin Independent Sample t Testi Sonuçları ve Yorumları

Tutum Alt Boyutları	Gruplar (Üniversite)	N	\bar{X}	Ss	t	P																																									
Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	OKÜ	98	2,8032	,94053	3,033	,003*																																									
	İSTE	91	2,4105	,83092			İstekli ve Arzulu	OKÜ	98	2,5927	,91412	-3,745	,000*	İSTE	91	3,0769	,85961	Gereklilik	OKÜ	98	3,2823	,74282	-3,637	,000*	İSTE	91	3,6520	,64676	İsteksizlik	OKÜ	98	2,6306	,83548	1,247	,214	İSTE	91	2,4769	,85882	Amaçsızlık	OKÜ	98	2,2925	,84580	1,551	,123	İSTE
İstekli ve Arzulu	OKÜ	98	2,5927	,91412	-3,745	,000*																																									
	İSTE	91	3,0769	,85961			Gereklilik	OKÜ	98	3,2823	,74282	-3,637	,000*	İSTE	91	3,6520	,64676	İsteksizlik	OKÜ	98	2,6306	,83548	1,247	,214	İSTE	91	2,4769	,85882	Amaçsızlık	OKÜ	98	2,2925	,84580	1,551	,123	İSTE	91	2,0879	,96716								
Gereklilik	OKÜ	98	3,2823	,74282	-3,637	,000*																																									
	İSTE	91	3,6520	,64676			İsteksizlik	OKÜ	98	2,6306	,83548	1,247	,214	İSTE	91	2,4769	,85882	Amaçsızlık	OKÜ	98	2,2925	,84580	1,551	,123	İSTE	91	2,0879	,96716																			
İsteksizlik	OKÜ	98	2,6306	,83548	1,247	,214																																									
	İSTE	91	2,4769	,85882			Amaçsızlık	OKÜ	98	2,2925	,84580	1,551	,123	İSTE	91	2,0879	,96716																														
Amaçsızlık	OKÜ	98	2,2925	,84580	1,551	,123																																									
	İSTE	91	2,0879	,96716																																											

$p < .05^*$

T-testi sonuçlarına bakıldığında Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya, İstekli ve Arzulu ile Gereklilik alt boyutlarında $p < ,05$ olduğu için ortalamalar arasında anlamlı farklılık vardır. Grup ortalamalarına bakıldığında İSTE’de öğrenim gören öğrencilerin muhasebe dersine yönelik “istekli ve arzulu” ile “gereklilik” alt boyut ortalamaları OKÜ’de öğrenim gören öğrencilerden daha yüksektir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

“H₈: Farklı üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin Muhasebe Dersi Tutumu alt boyutları kendi aralarında değişkenlik göstermektedir” hipotezi “Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya”, “İstekli ve Arzulu” ve “Gereklilik” alt boyutları açısından kabul edilmektedir.

Tablo 10’da aile gelir düzeyi açısından üniversite öğrencilerinin muhasebe dersine yönelik tutum ölçeği alt boyut ortalamalarına ilişkin One Way Anova ve Tukey testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 10. Gelir Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin One Way Anova ve Tukey Testi Sonuçları

Tutum Alt Boyutları	Gruplar (Yaş)	N	\bar{X}	Ss	F	P
Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	2500 TL ve altı	106	2,5721	,81504	,542	,705
	2501-3500 TL	56	2,7551	1,13085		
	3501-4500 TL	16	2,4911	,66388		
	4501-5500 TL	7	2,5408	,96966		
	5501 TL ve üstü	4	2,3750	,59868		
İstekli ve Arzulu	2500 TL ve altı	106	2,8019	,80807	,838	,503
	2501-3500 TL	56	2,8199	1,17817		
	3501-4500 TL	16	3,1667	,65828		
	4501-5500 TL	7	2,4643	,80487		
	5501 TL ve üstü	4	2,8125	,40469		
Gereklilik	2500 TL ve altı	106	3,4733	,70491	2,882	,024
	2501-3500 TL	56	3,3304	,75511		
	3501-4500 TL	16	3,4167	,62657		
	4501-5500 TL	7	3,8571	,61935		
	5501 TL ve üstü	4	4,4167	,21517		
İsteksizlik	2500 TL ve altı	106	2,5340	,78739	1,387	,240
	2501-3500 TL	56	2,4857	,94492		
	3501-4500 TL	16	2,6375	,67417		
	4501-5500 TL	7	2,7714	1,20791		
	5501 TL ve üstü	4	3,4500	,70000		
Amaçsızlık	2500 TL ve altı	106	2,2138	,95971	1,677	,157
	2501-3500 TL	56	2,2262	,81428		
	3501-4500 TL	16	2,3958	,94453		
	4501-5500 TL	7	1,4762	,66269		
	5501 TL ve üstü	4	1,6667	,54433		

p<.05*

Tablo incelendiğinde One Way Anova ve Tukey testi analizinde gereklilik alt boyutunda p<.05 olduğu için ortalamalar arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Gruplara bakıldığında ise 5501 TL ve üstü aile geliri olan üniversite öğrencilerinin gereklilik alt boyut ortalamalarının 2501-3500 TL arasında aile geliri olan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Analiz sonuçlarına göre “H₉: Gelir durumu ile muhasebe dersi tutumu alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık vardır” hipotezi gereklilik alt boyutunda kabul edilmektedir.

Tablo 11’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğretim türlerine göre muhasebe dersine yönelik tutum alt boyut ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Tablo 11. Öğretim Türü Değişkeni Açısından Üniversite Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyut Ortalamalarına İlişkin İndepented Sample t Testi Sonuçları

Tutum Alt Boyutları	Gruplar (Öğretim Türü)	N	\bar{X}	Ss	t	P
Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	1.Öğretim	121	2,6393	,95649	,507	,613
	2.Öğretim	68	2,5693	,82158		
İstekli ve Arzulu	1.Öğretim	121	2,8244	,95621	-,029	,977
	2.Öğretim	68	2,8284	,85432		
Gereklilik	1.Öğretim	121	3,3912	,73997	-1,769	,078
	2.Öğretim	68	3,5833	,67255		
İsteksizlik	1.Öğretim	121	2,5058	,83868	-1,100	,273
	2.Öğretim	68	2,6471	,86326		
Amaçsızlık	1.Öğretim	121	2,2314	,94853	,753	,452
	2.Öğretim	68	2,1275	,83860		

p<.05*

T-testi sonuçlarına bakıldığında tüm alt boyutlarda p>.05 olduğu için anlamlı farklılık yoktur. Başka bir ifadeyle öğretim türüne göre muhasebe dersine yönelik tutum değişmemektedir.

“H₁₀: Muhasebe dersine yönelik tutum öğretim türüne göre anlamlı olarak değişmektedir” hipotezi reddedilmiştir.

5.3. Muhasebe Dersi Tutumu ile İş Bulma Kaygısı Arasındaki İlişkinin Analizi

5.3.1. Korelasyon Analizi

Korelasyon analizi iki sayısal ölçüm arasında yani değişkenler arasındaki doğrusal bir ilişkinin var olup olmadığını, varsa bu ilişkinin yönünün pozitif mi negatif mi olduğunu ve ilişkinin kuvvetinin büyüklüğünün hangi oranda olduğunu belirlemek için kullanılan yöntem olarak tanımlanmaktadır. Tabloda ** simgesi %99 güven düzeyinde anlamlı ilişki olduğunu gösterir. Korelasyon değerinin başında eksi işareti olmaması pozitif ilişki olduğu (doğrusal ilişki) anlamına gelir. Korelasyon katsayısı pozitif ise "değişkenlerden biri artarken diğeri de artmaktadır" yorumu yapılabilmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 239).

Tablo 12’de muhasebe dersine yönelik tutumlar ile iş bulma kaygısı arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyon analizine yer verilmiştir.

Analiz sonuçlarına göre kişisel yeterlilik düzeyi ile istekli ve arzulu olma düzeyi arasındaki ilişkinin pozitif yönde düşük seviyede %99 güven düzeyinde anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu durum kişisel yeterlilik seviyesi arttıkça istekli ve arzulu olma düzeyi de artacağı şeklinde yorumlanabilir. Ama bu artışın seviyesi düşüktür. Ayrıca kişisel yeterlilik alt boyutu ile

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

muhasebe dersi tutumu arasında %99 güven düzeyinde pozitif yönde düşük seviyede anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Kısacası kişisel yeterlilik arttıkça muhasebe dersi tutumunda bir artış olacağı anlaşılmaktadır.

Tablo 12. Üniversite Öğrencilerinin İş Bulma Kaygıları ile Muhasebe Dersi Tutumları Arasındaki İlişki (Korelasyon Analizi)

	Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	İstekli ve Arzulu	Gereklilik	İsteksizlik	Amaçsızlık	Muhasebe Dersi Tutum
İş Bulma Kaygısı	,064	-,027	,058	,074	,012	,083
İstihdam Yetersizliği	,073	-,124	,056	-,042	-,072	-,061
Çaresizlik	,065	-,111	,058	,040	-,016	,011
Ayrımcılık	,060	-,030	-,062	,101	,083	,081
Deneyimsizlik	,039	-,074	-,045	-,005	-,009	-,043
Kişisel Yeterlilik	-,053	,231**	,127	,207	,039	,207**

**p<,01

“H₁₁: İş bulma kaygısı alt boyutları ile muhasebe dersi tutumu alt boyutları arasında bir ilişki vardır” hipotezi “kişisel yeterlilik” alt boyutu ile “istekli ve arzulu” ve isteksizlik alt boyutları açısından kabul edilmiştir.

5.3.2. Regresyon Analizi

Regresyon analizi, iki ya da daha fazla değişkenin aralarında sebep-sonuç ilişkisinin varlığını belirlemek ve bu ilişkileri kullanarak konuyla ilgili tahminler ya da kestirimler yapabilmek amacı ile yapılmaktadır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 245). Çok değişkenli regresyon modeli birden fazla bağımsız değişkenin bulunduğu çalışmalarda kullanılmaktadır. Çok değişkenli olarak nitelendirilen regresyon analiz modellerinde bağımsız olarak ifade edilen değişkenler senkronize bir şekilde aynı anda bağımlı olarak ifade edilen değişkendeki değişimi açıklamaktadırlar. Hesaplamalar yorum yönünden tek değişkenli regresyon analiz modellerine benzerler. Fakat bazı farklılıkları da mevcuttur. Örnekleme gerekirse tek değişkenli olarak ifade edilen regresyon analizindeki karşılığı olan çoklu regresyon katsayısı olarak nitelendirilen R birden çok (multiple) R olarak ifade edilmektedir. Çoklu regresyon katsayısı olan R, bir bağımlı olarak ifade edilen değişkendeki değişim ile aynı anda ele alınan çoklu bağımsız olarak ifade edilen değişkendeki değişimin ilişki derecesini anlatmaktadır. Daha basit ifade ile anlatmak gerekirse, bağımlı olarak ifade edilen değişken ile birlikte, bir grup bağımsız değişkendeki değişiminin yani (korelasyonunun) bir göstergesi olmuştur.

Çok değişkenli olarak nitelendirilen regresyon analizi sosyal bilimler alanında birçok kulvarda kullanım alanı bulmaktadır. Özellikle pazarlama, psikoloji ve sosyoloji gibi bilim dallarında davranışsal ve duygusal hareketlerin belirlenmesinde kullanılmaktadır. Ayrıca ekonomide zaman serisi kavramı ile ifade edilen ekonomik katmanları ve değişkenleri etkileyen faktörlerin

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

tespiti ve geleceğe yönelik tahminlerde kendine yer bulmaktadır (Orhunbilge, 2017: 73).

Yapılan çalışmada, iki ölçekte de birden fazla alt boyut olduğu için ve kaygı ile tutuma etki eden sebeplerin birden fazla olabileceği düşünülerek hangi alt boyutların birbirine etki ettiğinin görülmesi amacıyla çok değişkenli regresyon modeli kullanılmıştır. Bu nedenle iki ölçek özelinde de bağımlı değişkenler teker teker denenmiştir. Bağımsız değişkenlerde birden fazla olduğu için çoklu regresyon yapılması uygun görülmüştür. Anlamlı çıkan modellere ilişkin bulgular Tablo 13 ve Tablo 14’te verilmiştir.

Muhasebe dersi tutumlarına yönelik yapılan çoklu regresyon analizlerinde bağımlı değişkenler tek tek denenmiş olup yalnızca “istekli ve arzulu” alt boyutunda anlamlı bir sonuç elde edilmiştir.

Tablo 13. Üniversite Öğrencilerinin İş Bulma Kaygılarının Muhasebe Dersi Tutumları Üzerindeki Etkisine İlişkin Regresyon Analizi

Bağımsız Değişkenler	Standartlaşmamış Katsayılar		Standartlaşmış Katsayılar		
	Beta	Std. Hata	Beta	t	Sig.
(Sabit)	2,937	,409		7,188	,000
İstihdam Yetersizliği	-,056	,094	-,054	-,600	,550
Çaresizlik	-,063	,084	-,068	-,745	,457
Ayrımcılık	,010	,076	,010	,136	,892
Deneyimsizlik	-,089	,079	-,082	-1,136	,257
Kişisel Yeterlilik	,199	,063	,226	3,148	,002*
Model Anlamlılık			,017		
F Değeri			2,852		
R2			,072		

Bağımlı Değişken: İstekli ve Arzulu

Tablo 13’e bakıldığında ise iş bulma kaygısı alt boyutlarından “kişisel yeterlilik”in anlamlılık değerinin ($p < .05$) olması ve buna bağlı olarak da modelin anlamlılık değerinin ($p < .05$) olması nedeniyle modelin geçerli ve anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte kişisel yeterliliğin “istekli ve arzulu” alt boyutunun %7,2’sini açıkladığı ve ($t = 3,148$) pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etkilediği tahmin edilmektedir. Buna bağlı olarak “kişisel yeterlilik” arttıkça muhasebe dersine yönelik isteklilik ve arzuluk artmaktadır” yorumu yapılabilir.

İş bulma kaygısına yönelik yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları Tablo 14’te verilmiştir. İş bulma kaygısına yönelik yapılan çoklu regresyon analizlerinde bağımlı değişkenler tek tek denenmiş olup yalnızca kişisel yeterlilik alt boyutunda anlamlı bir sonuç elde edilmiştir.

Tablo 14 incelendiğinde, muhasebe dersine yönelik tutum alt boyutlarından istekli ve arzulu ile isteksizliğin anlamlılık değerinin ($p < .05$) olması ve buna bağlı olarak da modelin anlamlılık değerinin ($p < .05$) olması nedeniyle modelin geçerli ve anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte istekli ve arzuluk ($t = 3,555$) ile isteksizliğin ($t = -2,255$) birlikte kişisel yeterliliğin %7,9’sini açıkladığı ve istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etkilediği tahmin edilmektedir.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

İsteksizlik kişisel yeterliliği negatif yönde etkilerken istekli ve arzululuk ise pozitif ve doğrusal yönde etkilemektedir. Buna bağlı olarak “istekli ve arzululuk” arttıkça ve isteksizlik azaldıkça iş bulmaya yönelik kişisel yeterlilik artmaktadır yorumu yapılabilir.

Tablo 14. Üniversite Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Tutumlarının İş Bulma Kaygıları Üzerindeki Etkisine İlişkin Regresyon Analizi

Bağımsız Değişkenler	Standartlaşmamış Katsayılar		Standartlaşmış Katsayılar		
	Beta	Std. Hata	Beta	t	Sig.
(Sabit)	,500	,706		,708	,480
Amaçsızlık	,024	,108	,021	,223	,824
Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya	,052	,132	,045	,392	,695
İstekli ve Arzulu	,392	,110	,346	3,555	,000*
Gereklilik	,059	,134	,041	,443	,658
İsteksizlik	,268	,119	,218	-2,255	,025*
Model Anlamlılık			,001		
F Değeri			4,236		
R2			,079		

Bağımlı Değişken: Kişisel Yeterlilik

6. Sonuç ve Öneriler

Ön lisans muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin iş bulma kaygısı ve muhasebe dersi tutumunu analiz etmeye yönelik yapılan çalışmada; iş bulma kaygısının yaşa göre anlamlı olarak değişmediği görülmektedir. Üredi ve Başduvar (2017)'in çalışmasında benzer şekilde tüm yaş gruplarında iş kaygısının yaşa göre değişiklik göstermediği görülmektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin cinsiyetleri ile iş bulma kaygıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Bu alanda yapılan önceki çalışmalardan (Üngören, 2009; Doğan ve Çoban, 2009; Arslan, 2007; Genç, 2008; Tümerdem, 2007) elde edilen sonuçlar ile bu araştırmadaki sonuçlar paralellik göstermektedir. Literatürdeki diğer bazı çalışmalara bakıldığında ise farklı bulgulara rastlanmıştır. Çakmak ve Hevedanlı (2004) kadınların kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğunu söylerken Ceyhan (2004), Duman, Taşgın ve Özdağ (2009), C. Şahin (2009), Ghaderi vd. (2009) ve Gündoğar vd. (2007) erkek öğrencilerin iş kaygılarının daha yüksek olduğunu söylemektedir. Bu konuyla ilgili yapılan araştırmalardan elde edilen bulguların sonuçlarında çıkan farklılığın, araştırmada kullanılmış olan kaygı ölçeklerinin aynı olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca örneklemelerin özelliklerinin farklı olması da bir unsurdur.

Doğu Akdeniz Bölgesinde yer alan OKÜ ve İSTE öğrencilerinin, iş bulma kaygılarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin tespiti için yapılan analiz sonuçlarına göre, çaresizlik alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. İSTE’de öğrenim gören Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı öğrencilerinin OKÜ’de

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

öğrenim gören öğrencilere göre iş bulma kaygısının daha az olduğu görülmüştür. İSTE'nin öğrencilerinin çoğunun İskenderun ve yakın yerlerde ikamet ediyor olması ve buna bağlı olarak İskenderun ilçesinin sanayi ağının çok uzun yıllardan bu yana aktif ve sürekli gelişmekte olması ayrıca deniz yolu taşımacılığına uygun limanlarının bulunması, çeşitli gümrük kapılarına yakın olması, dış ticaret hacminin hatırı sayılır miktarlara ulaşmış olması gibi etmenlerden dolayı iş bulma imkanlarının geniş olması öğrenilmiş çaresizlik duygularının (torpil, kayırmacılık vb.) azalmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin öğretim türüne göre iş bulma kaygılarında çaresizlik alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. İkinci öğretimde okuyan öğrencilerin birinci öğretim okuyan öğrencilere göre iş bulma kaygı düzeyleri çaresizlik alt boyutunda daha fazladır. İkinci öğretim öğrencilerinin birinci öğretime göre daha düşük puanla programa yerleşmesinden dolayı kendilerini akademik olarak daha az başarılı görmelerinin buna neden olduğu düşünülmektedir. Gündoğdu (1996)'da araştırmasında çaresizlik ve başarı arasında negatif bir ilişki bulunduğunu vurgulamaktadır.

Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı öğrencilerinin aile gelir düzeyi değişkeni açısından iş bulma kaygısı analizinde kişisel yeterlilik alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. 5501 TL ve üstü aile geliri olan öğrencilerin kişisel yeterlilik alt boyut ortalamalarının 2500 TL ve altı ile 2501-3500 TL arasında aile geliri olan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Aile gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin, düşük gelir düzeyindeki öğrencilere göre daha az kaygıya sahip olduğu görülmektedir. Bu durum bize gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin kişisel yeterliliklerini artıracak imkanlara erişmede maddi imkanların etkisinin büyük payı olduğunu düşündürmektedir. Literatür incelendiğinde araştırmanın sonucunun Ulaş ve Özdemir (2018)'in çalışmasına paralel olduğu görülmektedir.

Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı öğrencilerinin yaş gruplarına göre muhasebe derslerine olan tutumunu tespit etmek için yapılan analiz sonuçlarına göre; tutum ölçeğinin tüm alt boyutlarında yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Alt boyutların anlamları düşünüldüğünde öğrenciler hangi yaşta olurlarsa olsunlar araştırmada bahsi geçen alt boyut olgularını benzer derecede hissettikleri düşünülmektedir.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre muhasebe dersi tutum ölçeğinin tüm alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Araştırma örnekleminde kadın ve erkek sayılarının birbirine yakın olması cinsiyete göre muhasebe tutumunun değişmemesinde etken rol oynadığı düşünülmektedir. Literatür tarandığında Özcan, Ünal ve Helhel (2009)'in araştırmasında örnekleme kullanılan kadın öğrenci sayısının erkeklerin 3 katına yakın olması alt boyutlarda değişkenlik göstermiş ve kadınların muhasebe derslerine yönelik tutumları erkeklere göre daha yüksek çıkmıştır.

Üniversite değişkenine göre bakıldığında Muhasebe Dersi Tutum Ölçeğinin "Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya", "İstekli ve Arzulu" ve "Gereklilik" alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu tespit

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

edilmiştir. OKÜ ve İSTE öğrencilerinin grup ortalamalarına bakıldığında, İSTE’de öğrenim gören öğrencilerin muhasebe dersine yönelik “istekli ve arzulu” ile “gereklilik” alt boyut ortalamaları OKÜ’de öğrenim gören öğrencilerden daha yüksektir. Literatür incelendiğinde son sınıf öğrencilerine yapılan iş bulma kaygısına yönelik çalışmalarda (Tunçsiper, Bicil ve Biçen, 2012; Şanlı ve Saraçlı, 2015) elde edilen bulgular ile bu çalışmada elde edilen bulgular tutarlılık göstermektedir.

Öğrencilerin aile gelir düzeyi değişkenine göre yapılan analiz sonuçlarına göre; Muhasebe Dersi Tutum Ölçeğinin “Gereklilik” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucuna göre; farklılığın 5501 TL ve üstü aile geliri olan üniversite öğrencileri ile gelir düzeyi 2501-3500 TL arasında olan üniversite öğrencileri arasında olduğu görülmektedir. Bu durum bize gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin gereklilik tutumunu artıracak imkanlara erişmede maddi imkanların etkisinin büyük payı olduğunu düşündürmektedir. Literatür incelendiğinde araştırmanın sonucunun Ulaş ve Özdemir (2018)’in çalışmasına paralel olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin muhasebe derslerine olan tutumlarının öğretim türü değişkenine göre farklılaşım farklılaşmadığının tespiti için yapılan T-testi sonuçlarına bakıldığında tüm alt boyutlarda anlamlı farklılık görülmemiştir. Başka bir ifadeyle öğretim türünün öğrencinin derse yönelik tutumunu değiştiren bir etken olmadığı belirlenmiştir.

Araştırma verileri doğrultusunda bulunan bulgular ve yapılan korelasyon analizinde iş bulma kaygısı alt boyutlarından olan “kişisel yeterlilik” alt boyutu ile muhasebe dersi tutumu arasında %99 güven düzeyinde pozitif yönde düşük seviyede anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. İlişkinin niteliğini saptamak için yapılan regresyon analizi sonucuna göre kişisel yeterlilik düzeyi arttıkça muhasebe dersine yönelik isteklilik ve arzululuğun artacağı tahmin edilmektedir. Tüm bu sonuçlar dikkate alındığında iş bulma kaygısının muhasebe dersi tutumunu etkilediği ve aralarında bir ilişki olduğu görülmektedir.

Bu bölümde “kişisel yeterlilik” ile “istekli ve arzulu” alt boyutları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olması ve kişisel yeterlilik düzeyinin artmasının muhasebe derslerine karşı istek ve arzululuğu artıracağı tahmin edilmesi nedeniyle üniversite öğrencilerinin kişisel yeterliliğini artıracak önerilerde bulunulmuştur.

- Üniversitelerde belli aralıklarla mevcut ve mezun öğrenciler için kariyer günleri düzenlenmeli, öğrencilerin kariyer fırsatlarından haberdar olması sağlanmalıdır.
- Zorunlu staj yanında öğrencilerin müşteri portföyü yüksek firmalarda gönüllü staj faaliyetlerine katılımı teşvik edilmelidir.
- Muhasebe alanının önemi ve geleceği ile ilgili uzman kişilerin katılımı ile konferans, seminer vb. toplantılar düzenlenmelidir.
- Muhasebe alanı ile ilgili sempozyum, kongre ve seminerlere katılım teşvik edilmelidir.
- Muhasebe alanında yapılan akademik çalışmalar takip edilmeli, mesleğe yön veren uzman kişiler sosyal medya ya da diğer yayın organlarından takip edilmelidir.

Yumuşaker, M. C. & Kılılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

- Muhasebenin sadece vergi ve kar/zarar hesaplamaya yönelik bir işten ibaret olmadığını, işletmenin üretim, pazarlama, finans ve yönetim gibi diğer fonksiyonları ile muhasebe fonksiyonunun bütünleşik bir şekilde öğrenilmesi sağlanmalıdır.
- Muhasebe ve vergi uygulamaları öğrencilerinin kişisel yeterliliğini artırmaya yönelik çalışmalarda bulunması mezuniyet sonrası iş bulma kaygılarını ortadan kaldıracak ve işveren tarafından tercih edilmelerinde önemli bir rol oynayacaktır.

Literatüre bakıldığında muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla yapılan çalışmalara rastlanmakla birlikte iş bulma kaygılarını ölçmek amacıyla yapılmış çok fazla çalışma olmadığı görülmüştür. Bu çalışma ile muhasebe eğitimi alan öğrencilerin hem muhasebe derslerine karşı olan tutumları hem de iş bulma kaygıları ölçülerek hangi faktörlerin öğrencilerin iş bulma kaygılarını etkilediği tespit edilmeye çalışılarak ve psikoloji bilim dalı tarafından çalışılan kaygı kavramını Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin iş bulma kaygıları açısından ele alıp çok disiplinli bir yaklaşım ile literatüre katkı yapılmaya çalışılmıştır.

Kaynakça

- Akın, N. G. (2017). İşletme Bölümü Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin Bulanık Dematel Yöntemi İle Değerlendirilmesi, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 13(4), 873-890.
- Akın, O. ve Onat, O. K (2015). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler: Demografik Farklılaşmalar Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 8(15), 297-312.
- Aktan, E . (2018). Sosyal Medya ve Sosyal Kaygı: Sosyal Medya Kullanıcıları Üzerine Bir Araştırma. *Selçuk İletişim* , 11 (2), 35-53 .
- Apaydın, F . (2018). Türkiye’de İşsizliğin Karakteristiklerinin Karşılaştırmalı Analizi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 30, 159-200.
- Arslan, Ç. (2007), Üniversite Öğrencilerinin Sürekli Kaygı ve Kişisel Kararsızlık Düzeylerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Basmacı, G., Tektaş, M., Tektaş, N. ve Öz Ceviz, N (2017). Kaygı Düzeylerini Etkileyen Faktörler Önlisans Öğrencileri ve Mezunları Üzerine Bir Araştırma. *İstanbul Journal Of Social Sciences*, 18, 69-85.
- Bindak, R. (2005). İlköğretim Öğrencileri İçin Matematik Kaygı Ölçeği, *Fırat Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 17 (2), 442-448.
- Byrne M. & Willes, P. (2005). Irish Secondary Students Perceptions Of The Work Of An Accountant And The Accounting Profession, *Accounting Education: An International Journal*, 14(4), 367-381.
- Bozkurt, N. (2004). Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Depresyon Ve Kaygı Düzeyleri ile Çeşitli Değişkenler Arasındaki İlişkiler, *Eğitim ve Bilim*, 29 (133),52-59.
- Can, A. V., Karaca, N. Ve Gökgöz, A. (2010). Balkan Kökenli Muhasebecilerin Muhasebe

Yumuşaker, M. C. & Kılılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

-
- Mesleğini Seçme Nedenleri Üzerine Bir Araştırma: Sakarya İli Örneği, 2. Uluslararası Balkanlarda Sosyal Bilimler Kongresi, Prizen-Kosova.
- Cattel, R.B. & Scheier, I. H. (1958). The Nature of Anxiety: A Review of Thirteen Multivariate Analyses Comprising 814 Variables, *Psychological Reports*, 4, 351-358.
- Cheng, K. W. (2007). The Curriculum Design in Universities From The Perspective Of Providers in Accounting Education, *Education*, 127(4), 581-590.
- Coşkun, Y. ve Akkaş, G. (2009). Engelli Çocuğu Olan Annelerin Sürekli Kaygı Düzeyleri ile Sosyal Destek Algıları Arasındaki İlişki, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 10(1), 213-227.
- Çakmak, Ö. ve Hevedanlı, M. (2005). Eğitim Ve Fen-Edebiyat Fakülteleri Biyoloji Bölümü Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 4(14), 115-127.
- Çavuş, H. ve Günbatar, M. S. (2008). Bilgisayar Kaygı Ölçeğinin Türkçeye Uyarlama Çalışması. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 28(3),147-163.
- Çevik, V.A. & Öneren, M. (2018). Önlisans Öğrencilerinin İş Bulma Endişeleri ve Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi, *ETÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ETÜSBED)*, 8 (Nisan), 1-12.
- Danziger N. & Eden, Y. (2006). Student Career Aspirations And Perceptions: The Case Of Israeli Accounting Students, *Accounting Education: An International Journal*, 15(2), 113-134.
- Demir, B. (2016). Cumhuriyet Üniversitesi Yapısal Eşitlik Modeli ile Öğrencilerin İş Bulma Kaygılarına Yönelik Ölçek Geliştirme: Cumhuriyet Üniversitesi İİBF’de Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Doğan, T. ve Çoban, A. E. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 34(153), 157-168.
- Duman, Ş., Taşğın, Ö. ve Özdağ, S. (2009), Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(3), 27– 32.
- Dursun, S., ve Aytaç, S. (2009). Üniversite Öğrencileri Arasında İşsizlik Kaygısı. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28 (1), 71–84.
- Düzgün, Ş., ve Hayalioğlu, H. (2006). Öğrencilerde Öğrenilmiş Çaresizlik Düzeyinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), 404-413.
- Endler, N. S., Kantor, L. & Parker, J. D. A. (1994). State-Trait Coping, State-Trait Anxiety And Academic Performance. *Personality And Individual Differences*, 16(5), 663-670.
- Ergür, D. O. (2004). Yabancı Dil Öğrenim Sürecinde Kaygı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26 (26),48-53.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

- Eş, A. & Durak, H.S. (2018). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İş Bulma Kaygılarına Yönelik Ölçek Geliştirme: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği, *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14 (Özel Sayı),115-127.
- Genç, H. (2008), Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-ĞĞ Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Kaygı Düzeyleri Üzerine Bir Durum Çalışması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara
- Ghaderi, A.R., Venkatesh, Kumar, G., & Sampath, K. (2009), Depression, Anxiety And Stress Among The Indian And Iranian Students, *Journal Of The Indian Academy Of Applied Psychology*, 35(1), S.33- 37.
- Gökgöz, A. ve Zeytin, M. (2012). Muhasebe Mesleğinin Seçilmesini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi: Yalova Ve Bilecik İlleri Örneği, *Uluslararası İktisadi Ve İdari İncelemeler Dergisi*, 4(8), 67-85.
- Gündoğar, D., Sallan Gül, S., Uskun, E., Demirci, S. ve Keçeci, D. (2007). Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumunu Yordayan Etkenlerin İncelenmesi, *Klinik Psikiyatri*, 10, 14-27
- Gündoğdu, M. (1996) The Relationship Between Helpless Explontary Style, Test Anxiety And Academic Achievement Among Sixth Grade Basic Education Students, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- İnce, S. & Khorshid, (2015). Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi, *Anadolu Hemşirelik Ve Sağlık Bilimleri Dergisi*,18(3), 163-171.
- İhsan, Y. (2005). İşsizlik Olgusunun Psikolojik Boyutu: Görgül Bir Araştırma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60(3), 256-274.
- Kalaycı, Ş. (2008). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. Asil Yayıncılık. Ankara
- Kaya, U. (2007). İlk Defa Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Derse Yönelik Algıları Üzerine Bir Alan Araştırması: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği, *Muhasebe Finansman Dergisi*, 36, 125-133.
- Kaya, M. ve Varol, K. (2004). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Durumluk-Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Kaygı Nedenleri (Samsun Örneği). *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17 (17), 31-63.
- Kırcı, B. (2010). Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı: Psikolojik Etmenler Açısından Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kırcı, B. (2017). Eğitimli Genç İşsizliği Üzerinden İşsizlik Kaygısına Bir Bakış. *Çalışma ve Toplum*, 54 (3), 1369–1395.
- Koç, M, ve Polat, Ü. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Ruh Sağlığı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 3(2):1–22.
- Küçüktüfekçi, M. Ve Kılı, M. (2016), Genel Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Derse Olan Tutumlarının Tespitine Yönelik Bir Araştırma, Proceedings of 1st International

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Conference On Scientific Cooperation For The Future in The Social Sciences,735-741, September 22-23, Uşak, Türkiye.

- Kümbül Güler, B. (2009). Bir Depresyon Teorisi Olarak Öğrenilmiş Çaresizliğin Çalışma Hayatındaki Yansıması, Keser, A., Yılmaz, G. ve Yürü, S. (Ed). Çalışma Yaşamında Davranış içinde, 479-519, Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Marriott, P. & Marriott, N. (2003). Are We Turning Them On? A Longitudinal Study Of Undergraduate Accounting Students'attitude Towards Accounting A Profession, *Accounting Education: An International Journal*, 12 (2). 113-133.
- Orhunbilge, N. (2017). Uygulamalı Regresyon ve Korelasyon Analizi Kitabı, Nobel Yayınları 3.Baskı
- Özcan, İ., Ünal, F. ve Helhel, Y. (2009). Muhasebe Programı Öğrencilerinin Cinsiyet Ve Öğretim Durumunun Muhasebe Mesleğine Yönelik Tutumları İle İlişkilendirilmesi, *Muhasebe Ve Finansman Dergisi*, (41), 170-181.
- Özdiç S., Biçici Y., Çamur M., & Turan F. N., (2018). Fizyoterapi Ve Rehabilitasyon Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Mesleki Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi. *Yükseköğretim Ve Bilim Dergisi*, 8(3), 471-479.
- Özdemir, İ. ve Ertuğrul S. (2014). Muhasebe Dersi Alan Ön Lisans ve Lisans Öğrencilerinin Derse Yönelik Tutumlarının Tespiti: Ege Bölgesinde Bir Uygulama, *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(1):204–14.
- Rathnayake, S. & Ekanayaka, J. (2016). Depression, Anxiety And Stress Among Undergraduate Nursing Students İn A Public University İn Sri Lanka. *International Journal*. 9(3), 1020-1032.
- Reed, S. A. & Kratchman, S. H. (1989). A Longitudinal And Cross-Sectional Study Of Students' Perceptions Of The İmportance Of Job Attributes, *Journal Of Accounting Education*, 7(2), 171-193.
- Spielberger, C. D. (1972). Theory and research in anxiety. New York: Academic Press.
- Şahin, C. (2009), Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Umutsuzluk Düzeyleri, Selçuk Üniversitesi, *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 271-286.
- Şahin, L. (2011). Türkiye İşgücü Piyasasının Yapısal Özellikleri Ve İşsizlik Sorunu. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 53, 543–575.
- Şahin, A. (2019). Durumluk Sınav Kaygısı Ölçeği (DuSKÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(1), 78-90.
- Şahin, M. (2019). Korku, Kaygı ve Kaygı (Anksiyete) Bozuklukları, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 6 (10), 117-135.
- Şahin Kutlu, Ş, Çetinbakış, M. & Kutlu, M. (2019). Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı: Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama, *EKEV Akademi Dergisi*, 23(78), 511-522.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

-
- Şanlı, T. ve Saraçlı, S. (2015), Üniversite Öğrencilerinin Gelecek Beklentileri Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin Analizi. *KAÜ İİBF Dergisi*, 6 (11), 25-36.
- Tayfun, A. ve Korkmaz, A. (2016). Üniversite Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (17), 534-558
- Tunçsiper, B., Bicil, İ. M. ve Biçen, Ö. F. (2012). Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin İşsizlik Kaygısına İlişkin Tutumları Üzerine Bir Uygulama. *Türkiye Ekonomi Kurumu (Tek)*, 3. Uluslararası Ekonomi Konferansı, İzmir.
- Tümerdem, R. (2007). Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Son Sınıf Öğrencilerinin Kaygılarını Etkileyen Etmenler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (20), 32-45.
- Ulaş, Ö., ve Özdemir, S. (2018). Predictors Of Perceived Career Barriers Among University Senior Students. *Hacettepe Eğitim Dergisi*, 33(3), 672–688.
- Uyar Bozdağlıoğlu, E. Y. (2008). Türkiye’de işsizliğin Özellikleri ve İşsizlikle Mücadele Politikaları, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (20), 45-65.
- Üngören, E. (2007), Lise ve Üniversitelerde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Umutsuzluk ve Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi: Antalya’da Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Üredi, L. ve Başduvar, L. (2017). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Turkish Journal Of Primary Education*, 2, 57–71.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yetim, H. (2006). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Matematik ve Türkçe Derslerine Yönelik Tutumları ile Bu Derslerdeki Başarıları Arasındaki İlişki. Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Yılmaz, İ. A., Dursun, S., Güngör Güzeller, E. ve Pektaş, K. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Kaygı Düzeyinin Belirlenmesi: Bir Örnek Çalışma. *Ejovoc: Electronic Journal Of Vocational Colleges*, 4(4), 16-26.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

Etik Beyanı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Fiscaeconomia Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir.

Yazar Katkıları: Yazar katkısı açıklaması için örnek: Mehmet Can Yumuşaker (1. Yazar), çalışmada Giriş, Veri Seti, Ekonometrik Metodoloji ve Bulgular bölümlerinde ve veri toplama ile analiz aşamalarında katkı sağlamıştır. Mustafa KILLI (2. Yazar), çalışmada Giriş, Kuramsal Çerçeve, Ampirik Literatür, Veri Seti, Sonuç bölümlerinde ve makalenin yayına hazırlanması ve revizyon süreçlerinde katkı sağlamıştır. 1. yazarın katkı oranı: %60, 2. yazarın katkı oranı: %40.

Çıkar Beyanı: Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur. (Birden fazla yazar varsa doldurulacaktır)

Ethics Statement: The authors declare that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation, Fiscaeconomia has no responsibility and all responsibility belongs to the authors of the study.

Author Contributions: Mehmet Can YUMUŞAKER (1st Author), contributed to the study in Introduction, Data Set, Econometric Methodology and Findings sections, in the data collection and analysis stages. Mustafa KILLI (2nd Author), contributed to the study in the Introduction, Theoretical Framework, Empirical Literature, Data Set and Results sections, in the process of preparing the article for publishing and the revision. 1st author's contribution rate: 60%, 2nd author's contribution rate: 40%.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest between the authors.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

The Analysis of Finding a Job Anxieties and Attitudes Directed to Course of Students Taken Accounting Courses: A Research on the Students of Accounting and Tax Applications Programme

Mehmet Can YUMUŞAKER, Mustafa KILLI

Extended Abstract

1. INTRODUCTON

Increasing the average age of the world population, changing retirement conditions and so on. reasons have made people more worried about the future. The most important of these concerns is finding a job. If such anxiety turns into constant anxiety, the motivation of the person decreases. This situation negatively affects the education life of the person.

In our country, the worries of university students first start before the university entrance exam. When they is a university student, his worries do not end. During their education, many factors affect their anxiety. Studies show that finding a job anxiety is more intense among senior students (Koç & Polat, 2006: 3).

Accounting profession is a profession dominated by social responsibility thinking, which requires some ethical values besides knowledge and competence. The accounting profession has started to gain importance with the changes that have occurred in many areas and has gained a very strong position in society and business life (Gökgöz and Zeytin, 2012: 69). There are some profession-specific factors in the selection of the accounting profession that requires expertise and diligence. It is possible to say that the prestige gained by the profession over time is an important factor in people's choice of this profession (Can, Karaca, & Gökgöz, 2010: 2-3).

This study was conducted to examine the attitudes of the associate degree students taking accounting course towards accounting courses and determine to what extent the sub-dimensions of the anxiety of finding a job affect their attitude towards the accounting course. For this purpose, a questionnaire was applied to the students of the Accounting and Tax Applications Program of İskenderun Technical University (İSTE) and Osmaniye Korkut Ata University (OKU). When the literature is examined, it is seen that there are studies on job finding anxiety, but there are no studies on how it affects accounting course attitude. In addition to all these, it has been tried to contribute to the literature by comparing university students from two different cities.

2. METHODOLOGY

This research was applied on the students of the Associate Degree Accounting and Tax Applications Program and it includes the determination of the relationships between the attitudes of these students towards accounting course and their finding a job anxiety .

2.1. The Universe and Sample of the Research

The universe of the study consists of 248 students enrolled in the Associate Degree Accounting and Tax Applications program in the Vocational Schools of OKU and İSTE central campus in the

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

2018-2019 academic year. 105 of these students are ISTE and 143 are OKU students. The sample of the study, on the other hand, consists of 189 students among the students of the Accounting and Taxation Program with convenience sampling method. 98 of the 189 students surveyed are Osmaniye Vocational High School students and 91 are Iskenderun Vocational School students. In this study, the ratio of the sample to the universe is 77%.

2.2. Collection of Research Data

In order to collect research data, the survey method used to collect data from the primary source was used. The first part of the questionnaire form which consists of three parts, consists of questions about demographic information, the second part is the Attitude Scale developed to determine the attitudes of students towards accounting courses and the third part is the Job Finding Anxiety scale. The collected data were analyzed with the SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) statistical program.

2.4. Analysis of Data

At the stage of analyzing the data, reliability analysis was performed. It was analyzed whether the reliability of the Finding a Job Anxiety and Accounting Course Attitude Scale was suitable for the 189 participating students who were the sample of this study. According to the results of the analysis, the Cronbach's Alpha reliability coefficient for the Job Finding Anxiety scale was 0.780 and Accounting Course Attitude Scale was 0.699. As a result of the analysis, it was found that the alpha reliability coefficient (including all sub-dimensions) (> 0.60) was found to be at a reliable level for a scientific study (Kalaycı, 2008, p.405).

Normality test was conducted to determine which tests will be used in the analysis of research data. According to the test results, it was determined that the groups showed a normal distribution because the coefficient of kurtosis and skewness of the scales used were between +2.0 and -2.0 or "+1.5 and -1.5. In this context, correlation and regression tests were applied with the parametric tests Independent Sample T, One Way Anova and Tukey tests.

2.4. Research Hypotheses

Within the scope of this research, the main problem is whether the anxiety of finding a job affects the attitude of the accounting course, and whether there is a relationship between the anxiety of finding a job and the attitude of the accounting course.

The hypotheses in the research are listed as follows.

H₁: Job finding anxiety varies significantly according to age.

H₂: Job finding anxiety varies significantly according to gender.

H₃: The anxiety of finding a job sub-dimensions of the students studying at different universities vary among themselves.

H₄: There is a significant difference between the program type and the employment anxiety sub-dimensions.

H₅: There is a significant difference between the income status and job finding sub-dimensions.

H₆: Attitude towards accounting course varies significantly according to age.

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaoeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

H₇: Attitude towards accounting course varies significantly according to gender.

H₈: Sub-dimensions of the Accounting Course Attitudes of students studying at different universities varies among themselves.

H₉: There is a significant difference between the sub-dimensions of income and accounting course attitude.

H₁₀: Attitude towards accounting course varies significantly according to the type of education.

H₁₁: There is a relationship between the sub-dimensions job finding anxiety and the sub-dimensions of the accounting course attitude

3. FINDINGS

According to the universities of the students participating in the research, the sub-dimension averages of the attitude towards accounting course were compared. When the results of the t-test are examined, there is a significant difference between the averages since $p < .05$ in the sub-dimensions Unnecessary, Boring and Angary, Willing and Desiring and Necessity. Considering the group averages, the "Willing and Desiring" and "Necessity" sub-dimension averages of the students studying at ISTE are higher than the students studying at OKU.

The hypothesis "H₈: Sub-dimensions of the Accounting Course Attitudes of students studying at different universities varies among themselves" hypothesis is accepted in terms of the "Unnecessary, Boring and Angary", "Willing and Desiring" and "Necessity" sub-dimensions.

According to One Way Anova and Tukey test results regarding the sub-dimension average of the Accounting Course Attitude Scale of university students in terms of income level, it is seen that there is a significant difference between the averages as $p < .05$ in the requirement sub-dimension in the One Way Anova and Tukey HSD test analysis. When the groups are examined, it is seen that the mean requirement sub-dimension of university students with a family income of 5501 TRY and above is higher than university students with a family income between 2501-3500 TRY.

According to the results of the analysis, the hypothesis "H₉: There is a significant difference between the sub-dimensions of income and accounting course attitude " is accepted in the requirement sub-dimension.

According to the correlation analysis conducted to determine whether there is a relationship between the students' attitudes towards accounting course and the anxiety of finding a job, it was determined that the relationship between the level of personal competence and the level of willingness and desirousness was positively low and significant at the 99% confidence level. This situation can be interpreted as willingness and desirousness will increase positively as the level of personal competence increases. But the level of this increase is low. In addition, it is observed that there is a positive low level significant relationship between personal competence sub-dimension and accounting course attitude at 99% confidence level. In short, it is understood that as personal competence increases, there will be an increase in accounting course attitude.

The hypothesis of "H₁₁: There is a relationship between the sub-dimensions of job finding

Yumuşaker, M. C. & Kılı, M. (2021). Muhasebe eğitimi alan önlisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ve iş bulma kaygılarının incelenmesi: muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Fiscaeconomia*, 5(2), 722-755.

doi: 10.25295/fsecon.876613

anxiety and the sub-dimensions of accounting course attitude" was accepted in terms of the personal competence sub-dimension and the willingness and desirousness and unwillingness sub-dimensions.

In the study, multivariate regression model was used in order to see which sub-dimensions affect each other, considering that there are more than one sub-dimensions in both scales and the reasons that affect anxiety and attitude may be more than one.

In the multiple regression analyzes conducted on accounting course attitudes, dependent variables were tested one by one, and a significant result was obtained only in the "willing and desiring" sub-dimension.

In multiple regression analyzes conducted for job-finding anxiety, dependent variables were tested one by one, and a significant result was obtained only in the "personal competence" sub-dimension.

4. CONCLUSION

According to the analysis conducted within the scope of the research, it is seen that there is a positive low level significant relationship between the "personal competence" sub-dimension which is one of the sub-dimensions of job finding anxiety and the attitude to the accounting course at 99% confidence level.

According to the results of the regression analysis made to determine the quality of the relationship, it is predicted that as the level of personal competence increases, willingness and desirousness towards the accounting course will increase. Considering all these results, it is seen that the anxiety of finding a job affects the attitude of the accounting course and there is a relationship between them.

In the literature, although there are studies conducted to determine the attitudes of accounting students towards accounting courses, it is seen that there are not many studies conducted to measure their anxiety about finding a job. With this study, it was tried to determine which factors affect the anxiety of finding a job in the accounting students. The concept of anxiety studied by the psychology discipline was addressed in terms of the anxiety of the students taken accounting education and it was tried to contribute to the literature with a multidisciplinary approach.